AL YAZMA ANITI – 7 MART 2012

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi

Namus ve Töre Adına Katledilen Kadınlar Anıtı

Al Yazma Anıtı, kadına yönelik şiddet konusunda toplumsal bilinç ve duyarlılık yaratmak, namus ve töre adı altında işlenen kadın cinayetlerine dikkat çekmek, bu cinayetlerin son bulması için kamuoyu oluşturmak ve diğer kentlere örnek olmak amacıyla Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi tarafından hayata geçirilmiş bir çalışmadır.

Anıtın yapımındaki temel amaç; namus ve töre adına katledilen kadınların isimlerini görünür kılmak, onların unutulmasını önlemek, kadınların yaşam hakkının korunmasına dikkat çekmek ve kadın ile erkeğin eşit haklara sahip olduğu, şiddetten arındırılmış bir toplumun oluşmasına katkı sağlamaktır.

Kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin temel bir insan hakkı ihlali olduğu gerçeğinden hareketle gerçekleştirilen bu çalışma, aynı zamanda toplumsal hafızanın oluşturulması ve gelecek kuşaklara aktarılması bakımından da büyük önem taşımaktadır.

Yapım maliyeti 177.000 TL olan Al Yazma Anıtı; Antalya Kent Konseyi Genel Sekreteri Semanur Kurt, Kadın Meclisi Koordinatörü Ayşe Şap, Anıt Komisyonu Sibel Hasırcıoğlu, Ferda Pulhan, Filiz Otyam, Tülin Sabur, Uğur Karaca, Gülser Öztunalı Kayır, Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi ve Kadın Meclisi üyesi sivil toplum örgütlerinin öncülüğünde, Valilik onayı ile başlatılan bağış kampanyası kapsamında Antalyalıların bağışları ve Muratpaşa Belediyesinin katkı ve desteğiyle hayata geçirilmiştir.

Al Yazma Anıtı'nın Yapıldığı Günden Bugüne Kadın Cinayetleri

Al Yazma Anıtı'nın yapıldığı dönemde esas alınan verilere göre, Türkiye'de namus ve töre adına işlenen cinayetlerin yaklaşık %4'ü Antalya'da gerçekleşmiş ve kentimizde 46 kadın bu cinayetler sonucunda yaşamını yitirmişti.

Aradan geçen yaklaşık 15 yıla rağmen ne yazık ki kadın cinayetleri önlenememiş, kadına yönelik şiddet ülkemizin en önemli toplumsal sorunlarından biri olmaya devam etmiştir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre, Türkiye genelinde 2010 yılında 180 olan kadın cinayeti sayısı, 2025 yılında 294'e ulaşmış; 15 yıllık dönemde %63,33 oranında artış göstermiştir. Ayrıca 2025 yılında 297 şüpheli kadın ölümü kayıtlara geçmiştir.

Şüpheli kadın ölümlerinin ulaştığı boyut da kadınların yaşam hakkının korunması ve kadın ölümlerinin etkin biçimde soruşturulması konusunda ciddi bir toplumsal ve kurumsal sorumluluğun bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Antalya'da Kadın Cinayetleri: Kentimizin Acı Gerçeği

Kadın cinayetleri bakımından Antalya'nın Türkiye genelindeki konumu son derece kaygı vericidir.

- **2010–2020 döneminde** Kadın Cinayetleri Haritası verilerine göre Antalya, 110 kadın cinayetiyle Türkiye genelinde 5. sırada yer almıştır. Ülke genelinde kaydedilen kadın cinayetlerinin yaklaşık %4,34'ü Antalya'da gerçekleşmiştir.

- **2024 yılında** Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre Antalya'da en az 13 kadın erkekler tarafından öldürülmüştür.
- **2025 yılında** Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonunun verilerine göre ülke genelinde 391 kadın öldürülmüş, Antalya ise 19 kadın cinayetiyle İstanbul, Diyarbakır ve İzmir'in ardından Türkiye genelinde 4. sırada yer almıştır. Ülke genelinde kaydedilen vakaların yaklaşık %4,86'sı Antalya'da gerçekleşmiştir.

Türkiye'de uzun yılları kapsayan, kesintisiz ve il bazında karşılaştırılabilir resmî kadın cinayeti istatistiklerinin bulunmaması nedeniyle Antalya'daki kadın cinayetlerinin yıllar içerisindeki kesin artış oranını belirlemek mümkün değildir. Bununla birlikte, farklı dönemlere ilişkin bağımsız kuruluşların verileri, Antalya'nın kadın cinayetlerinin en fazla yaşandığı iller arasında yer almaya devam ettiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Turizmi, doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve çağdaş kent kimliğiyle tanınan Antalya'nın, kadın cinayetleri bakımından Türkiye'nin ilk sıralarında yer alması, üzerinde önemle durulması gereken bir kent sorunudur.

Bu tablo; başta yerel yönetimler ve ilgili kamu kurumları olmak üzere, üniversitelere, meslek örgütlerine, sivil toplum kuruluşlarına ve toplumun tüm kesimlerine önemli sorumluluklar yüklemektedir.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için koruyucu ve önleyici mekanizmaların güçlendirilmesi, 6284 sayılı Kanun'un etkin biçimde uygulanması, kadınların destek hizmetlerine erişiminin kolaylaştırılması ve Antalya özelinde kurumlar arası iş birliğine dayalı, sürdürülebilir politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Al Yazma Anıtı'nın Bugün Taşıdığı Anlam

2012 yılında kadın cinayetlerine dikkat çekmek ve katledilen kadınların isimlerini yaşatmak amacıyla yapılan Al Yazma Anıtı, bugün ne yazık ki yapıldığı günkü anlamını ve önemini korumakta, hatta yaşanan kadın cinayetleri karşısında çok daha büyük bir anlam taşımaktadır.

Aradan geçen yıllarda katledilen kadınların isimleri artık onlarca anıta sığmayacak kadar çoğalmıştır.

Oysa amacımız yeni anıtlar yapmak, anıtlara yeni isimler eklemek değil; kadınların öldürülmediği, şiddete maruz kalmadığı, özgürce ve güven içinde yaşayabildiği bir toplum yaratmaktır.

Al Yazma Anıtı, yalnızca geçmişte katledilen kadınların anısını yaşatan bir eser değil; bugün yaşayan kadınların yaşam hakkının korunması için hepimize sorumluluklarımızı hatırlatan, Antalya'nın toplumsal hafızasında yer edinmiş bir anıttır.

Antalya'nın kadın cinayetleriyle değil, kadınların özgürce, eşit ve güven içinde yaşayabildiği bir kent olarak anılması ortak hedefimiz ve sorumluluğumuz olmalıdır.

Her kadının yaşam hakkı vardır.
Kadına yönelik şiddetin hiçbir gerekçesi, hiçbir mazereti olamaz.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi

2025 Yılı İllere Göre Sıralama (TKDF Verileri) 391 kadın

2025 yılı verilerinde en fazla vakanın kaydedildiği ilk altı il şöyledir:

Sıra	İl	Kaydedilen Vaka Sayısı
1	**İstanbul**	54
2	**Diyarbakır**	21
3	**İzmir**	20
4	**Antalya**	19
5	**Ankara**	16
6	**Adana**	14

